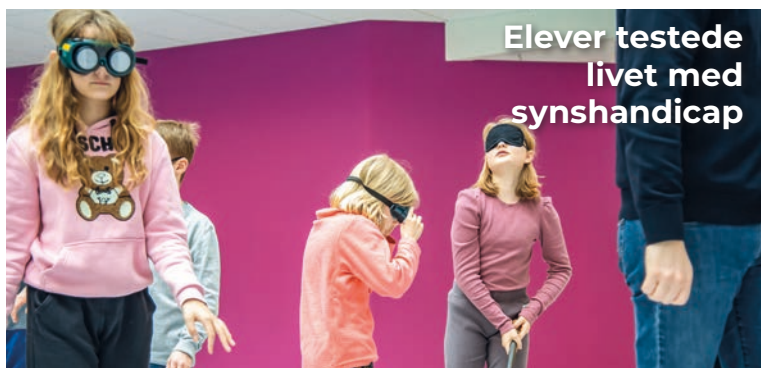

OJE

BLIKKET

Elever testede livet med synshandicap

Lille Isabella er ny øjesten i tv-program

100-årige Ruth er vild med dans

Få Marlenes opskrifter på pragtfuld pinsemad

Kærlighed til korsang på herlige højskoledage

BLIKKET

Bidragydermagasinet
fra Dansk Blindesamfund
Nr. 31 · 11. årgang
Maj 2023

ISSN nr. 2245-9847

Udgiver
Dansk Blindesamfund
Blekinge Boulevard 2
2630 Taastrup
Telefon 38 14 88 44
oejeblikket@blind.dk
www.blind.dk

Redaktion
Ansvarshavende redaktør:
Ask Løvbjerg Abildgaard
Redaktør: Christina Hammer
e-mail: oejeblikket@blind.dk

Design: ThinkCreative

Oplag: 80.000 eks.

Næste udgivelse:
August 2023

Sammen udfordrer vi blindhed.
Vi støtter og hjælper mennesker
med synshandicap. Vi kæmper for
at skabe lige muligheder i samfun-
det. Og vi bidrager til at forebygge
synshandicap.

Følg os på Facebook:
[www.facebook.com/
danskblindesamfund](http://www.facebook.com/dansklindesamfund)
og på Twitter:
<https://twitter.com/DKblind>

Støt vores arbejde på
www.blind.dk/syn

Både seende og
synshandicappede
sangere fandt
melodien i
kæmpekor på
Fuglsangcentret.

INDHOLD

- 4 **Mød blinde Isabella fra programmet
"De sjældne danskere" på TV2**
- 8 **Konsulent Anne Lise får Solpigen for tro tjeneste i 43 år**
- 9 **Bliv sommerhjælper**
- 10 **Pinsebordets glæder**
- 14 **100-årige Ruth er vild med dans**
- 18 **Højskoledage med kæmpekor på Fuglsangcentret**
- 20 **Spørgelystent besøg fra 3. klasse**
- 23 **Støt førerhundene**
- 24 **Kom maj, du søde milde – tips til friskt forår**
- 27 **Få nyhedsbrev**
- 28 **Rejseberetning fra Rwanda**
- 31 **Konkurrence**

Tryksag
1234 5678

Du har været med til at sætte rekord

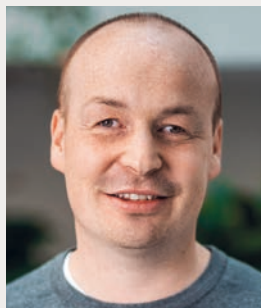
Tak! Foråret er knap kommet, og vi har allerede sat en flot rekord. Der er over 100 tilmeldte til årets familieferie i juli på Fuglsangcentret. Det er kun muligt for os at invitere så mange familier med synshandicap på en uges frirum og ferie fra livet med synshandicap, fordi vi har mennesker som dig. Alle jer søde sommerhjælpere, der sender os et bidrag hver måned i juni, juli og august – tusind tak. Denne rekord er helt og aldeles jeres fortjeneste.

Du kan stadig nå at blive sommerhjelper, hvis du ikke allerede har lavet en aftale. Som sommerhjelper giver du alle børnene på sommerskolen minder for livet, og familierne med synshandicap får en sommer, de sent glemmer på aktiv familieferie. Som sommerhjelper får du mennesker til at vokse og blomstre. Derfor synes vi også, det skal blomstre hos dig. Som sommerhjelper sender vi dig en pose blomsterfrø som tak, fordi du hjælper blinde og svagsynede børn og forældre til en sommer i frihed. Se, hvordan du bliver sommerhjelper på side 9 i bladet.

For livet er ikke altid let og slet ikke, når man bliver født med et synshandicap som lille Isabella, du lige nu kan se i programmet "De sjældne danskere". Vi har besøgt Isabella og hendes forældre – læs artiklen om den lille tapre pige og hendes stærke forældre. God fornøjelse med den livsbekræftende artikel og alle de andre gode historier, du får fra os denne maj måned.

Mange hilsner

Ask Løvbjerg Abildgaard
Landsformand for
Dansk Blindesamfund

Der er flere måder at støtte Dansk Blindesamfund på, så vi fortsat kan hjælpe blinde og svagsynede.

BANK

Overfør din støtte til reg. nr. 4180 og kontonr. 0010780004.

MOBILEPAY

Send din støtte til 92310. Husk at skrive din adresse i beskedfeltet.

WEB

Gå ind på blind.dk/syn og giv din støtte.

SMS

Send teksten SYN til 1217, så støtter du med 150 kr.

Isabella var fem år, da hun fik sin første blindestok. I dag har hun den altid med sig for at signalere til omverdenen, at hun er blind.

Vi får det bedste ud af livet

Isabella er født blind, og synshandicappet har vendt op og ned på familiens liv, som du kan følge på godt og ondt i dokumentarserien 'De sjældne danskere' på TV2

TEKST: CAROLINE LARSEN • FOTO: HENRIK FRYDKJÆR

→ Det er en knitrende kold og klar vinterdag i 2013. Bilerne kører på vejen, og folk skynder sig til deres daglige gøremål. Alt det ænser Rikke ikke, hun har blikket fast rettet mod sin fire måneder gamle datter i barnevognen, mens hun forsøger at begribe lægens besked: "Jeres datter er blind, der er desværre ikke noget at gøre. Hendes synsnerver er underudviklede."

Rikke føler sig helt tom indeni og overvældes af et virvar af spørgsmål og bekymringer for fremtiden: Hvordan kommer det til at gå? Hvad kan vi gøre? Kommer hun nogensinde til at spille håndbold? Bliver hun mobbet? Hvordan skal hun klare sig i skolen?

"Min allerførste tanke er, at hun aldrig kommer til at se mig. Det var mega egoistisk, men jeg var bare så ked af det. Det gjorde allermest ondt", siger Rikke Ammitzbøll Jepsen og får tårer i øjnene, når hun tænker tilbage på den dag, der vendte op og ned på hendes og kæresten Thomas' tilværelse.

Forkert bagage

"Det er superhårdt at få at vide, at ens barn er blind, og at man skal se en anden fremtid for sig end den, man troede. Det var svært at komme i mødregruppen, for så blev jeg konfronteret med det, de havde fået, og det jeg ikke hav-

de", fortæller Rikke, der smed alle de nyindkøbte "Hvad skal barnet kunne"-bøger ud. For med et synshandicappet barn tager udviklingen længere tid. Hun beskriver det bedst med historien om Rejsen til Holland.

"At vente barn er som at planlægge drømmerejsen til Italien. Jeg køber rejsebøger, lægger planer og lærer italiensk. Jeg pakker min taske, sætter mig ombord på flyet og regner med at lande i Italien, men lander i stedet i Holland. Det er jeg slet ikke forberedt på og har ikke den rette bagage med. Jeg må derfor ud og købe nye rejsehåndbøger og lære et helt nyt sprog, men lidt efter lidt opdager jeg, hvor smuk Holland er. Den er så sigende, den historie, for vi havde slet ikke den rigtige bagage til et barn med synshandicap", forklarer Rikke.

De mange indlæggelser

Graviditeten gik, som den skulle, og alt så fint ud på scanningen. Selve fødslen gik også godt, Isabella scorer ti ud af ti point ved fødslen. Det er først, da Isabellas øjne begynder at flakke efter tre uger, at Rikke får mistanke om, at der er noget galt.

Det bliver begyndelsen på Isabellas omfattende sygejournal, da hun har været indlagt på sygehuset i cirka halvdelen af sit liv. Hun har nemlig en sjælden og kompleks sygdom, som omfatter →

14 diagnoser. Det er derfor, de medvirker i programserien 'De sjældne danskere'; for at vise, at børn er mere end deres diagnoser.

"Lægerne ved ikke med sikkerhed, hvad hun fejler, men de mener, at hun har en sygdom, hvor organerne stille står af. Hun har diabetes og får kun sonde mad. Hendes bugspytkirtel stod af, da hun var to et halvt år, hendes tarme fungerer ikke optimalt, og så har hun svage muskler. Det er ligesom et træ, hvor grenene ikke er vokset ud over det hele", forklarer Rikke og understreger, at al den tid på sygehuset også har medført noget godt.

Den har nemlig givet hende og Isabella et helt unikt forhold, hvor de er uadskillelige. Når de er ude på tur i ladcyklen, stopper de op og lytter til lydene. De kaster sten i vandet, fodrer ænder og snakker om alting, for Rikke har en vigtig rolle med at oversætte alle synsindtryk til Isabella.

Uden for den visuelle verden

Uden sin mors støtte og vejledning har 9-årige Isabella svært ved at begå sig socialt, da hun ikke kan aflæse og afkode andres kropssprog og mimik.

"Hun har svært ved at forstå, hvis noget er for sjov. Til at begynde med blev hun ked af det, når andre grinte, for hun vidste ikke, hvad de grinede af, eller om det var hende, de lavede sjov med. Det sociale er bare så vigtigt. Jeg er ligeglad med, hvad hun bliver som voksen, bare hun har det godt socialt", understreger Rikke.

Derfor havde Rikke og Thomas også store overvejelser om, hvilken skole de skulle sende Isabella i. Rikke har selv prøvet at blive mobbet, så det ønskede hun for alt i verden at skåne Isabella for. Derfor var hun meget bevidst om, at Isabella skulle begynde i en specialklasse, så hun ikke altid var den sidste på legepladsen eller følte sig anderledes.

Postnummerlotteri

I skolen er Isabella bevilliget en støttepædagog

i 25 timer om ugen, der hjælper hende med at finde rundt, socialisere med klassekammeraterne og øver punktskrift med hende.

Rikke oplever dog, at det er svært at få tildelt den rette støtte og de rette hjælpemidler, som Isabella har brug for til at udvikle sig på lige fod med sine jævnaldrende.

"Hun har fået bevilliget en ældgammel computer, der hele tiden skal opdateres. Det er meningen, at den skal understøtte hende i at blive bedre til at læse punktskrift. I første omgang ville de ikke bevillige den, for de mente ikke, at Isabella kunne lære at læse punktskrift, fordi hun har andre udfordringer", siger Rikke og fortsætter:

"Vi kender nogen med et blindt barn i Sønderjylland, som allerede havde fået computeren for to år siden. Datteren skulle ikke lære at skrive på den, men at spille på den. Isabella har først lige fået sin. Det er ikke rimeligt, at der er forskel på, hvor meget støtte de enkelte kommuner giver. Der bør være ensartede tilbud i hele landet", påpeger Rikke.

Fuld af gåpåmod

Rikke understreger, at folk ikke skal have ondt af dem, for selvom Isabella har en hverdag med mange udfordringer, så insisterer hun på, at de får det bedste ud af livet. Isabella oplever verden på sin helt egen måde.

"Hun mærker med fingrene og er et rigtigt lyttebarn. Da hun var lille, kunne hun høre, når Thomas' bil kom. Hun kan høre forskel på hundene nedenunder, vores skridt og så kender hun alle fuglelydene", siger Rikke og uddyber, at Isabella kan fortælle alt om danmarkshistorien. Hun kan hele kongerækken udenad, og hver aften falder hun i søvn til Sigurd Barretts Danmarkshistorie. Det bedste hun ved er at besøge de steder, hun hører om. Sidste sommer var de for eksempel rundt i hele landet for at opleve attraktionerne på tæt hold. Alle steder, de er, får hun en lille figur, så hun kan mærke den og få en fornemmelse af, hvordan den ser ud.

Anne Lise hædret for 43 års tro tjeneste

Anne Lise Pedersen fik tildelt Solpigen for 43 års bemærkelsesværdig indsats som konsulent i Dansk Blindesamfund.

TEKST: CAROLINE LARSEN · FOTO: BIRGITTE LILLETVEDT

→ I begyndelsen af året satte Anne Lise Pedersen et flot punktum efter 43 års ansættelse i Dansk Blindesamfunds konsulentordning. Det blev markeret med taknemmelige ord og en reception på Fuglsangcentret. Her fik Anne Lise overrakt Dansk Blindesamfunds æresbevisning, Solpigen, for den lange og ekstraordinære indsats for foreningen.

”Jeg er meget stolt og glad for at modtage Solpigen. Det er svært at sætte ord på, men jeg er fuld af taknemmelighed og glæde. Solpigen har fået en fin hædersplads herhjemme”, siger Anne Lise Pedersen.

Inspiration for medlemmer

Igennem sit virke som konsulent i Horsens, Hedensted og Vejle har Anne Lise leveret en helt uvurderlig indsats over for blinde og svagsynede. Hun har været en rollemodel for et godt og aktivt liv som synshandicappet og givet utallige nyblinde håb om en lysere fremtid.

Ud over konsulentarbejdet har Anne Lise også ydet en stor frivillig indsats i den lokale kreds, bidraget til bestyrelsen i Sydøstjylland og været tovholder for en række klubaktiviteter.

”Jeg kommer til at savne kontakten med medlemmerne og det fantastiske kollegaskab. Det er en ære at opleve den udvikling, medlemmerne gennemgår, og give dem en tro på, at de kan en hel masse på trods af synshandicap”, forklarer Anne Lise.

Lys i mørket

I afskedstalen til Anne Lise blev det fremhævet, at hun har bragt lys og solskin ind i rigtig mange medlemmers liv. Derfor var det på sin plads, at hun blev hædret med Solpigen som tak for hendes dedikerede indsats. ■

Solpigen er lavet af den blinde billedhugger Osvald Kavsmand i 1958. Bronzeskulpturen forestiller en pige, der griber efter sollyset, som symbol på, at blinde og svagsynedes liv ikke er mørke og triste, men fyldt med varme, glæde og smukke oplevelser.

Anne Lise har ikke svært ved at udfylde sin nye pensionisttilværelse, da hun fortsætter som klubvært i Vejle og Horsens. Derudover nyder hun at bruge mere tid sammen med sine fire børnebørn.

Anne Lise var meget glad og taknemmelig for at modtage Solpigen, som hun blev tildelt for sin ekstraordinære indsats i Dansk Blindesamfunds konsulentordning.

Bliv sommerhjælper

Gør denne sommer til noget særligt.

Støt blinde børn og familier med synshandicap i juni, juli og august og giv dem en sommer, de aldrig glemmer.

SOM SOMMERHJÆLPER:

- **giver du blinde børn** en særlig oplevelse på sommerskolen, hvor de møder andre, der er som dem selv
- **giver du familier**, hvor mor eller far har et synshandicap, en mulighed for, at alle kan få et frirum i en ferieuge på Fuglsangcentret

**Bliv
sommerhjælper**
allerede i dag, så
sender vi en pose
blomsterfrø til dig
som tak.

SMS
teksten **SOMMER** til **1217**,
så støtter du med 150 kr.
om måneden i juni, juli
og august.

Til pinse står den på tærte, frikadeller og æggesalat hos Marlene.

Pinsebordets glæder

Få Marlenes lette og lækre opskrifter og tryk en pinsefrokost frem uden problemer

TEKST: CAROLINE LARSEN FOTO: HANS RAVN

→ Pinsen falder altid 50 dage efter påske og er den højtid, hvor vi fejrer, at Helligånden kom til jorden for at guide Jesu disciple og skabe tro, håb og fællesskab blandt mennesker. Pinsen er ikke forbundet med særlige traditioner, men det er helligdage, hvor vi typisk samler familie og venner til hygge og samvær. Derfor har vi samlet en række opskrifter, du kan lade dig inspirere af til den perfekte pinsefrokost.

Det er Marlene Pedersen, som deler ud af

sine gode tips og tricks til at komme i mål med æggesalat, frikadeller og porretærte til pinsebordet. Marlene er blind, konsulent i Dansk Blindesamfund og underviser på madlavningskurser på Fuglsangcentret, hvor blinde og svagsynede genfinder glæden ved at lave mad med synshandicap. Derfor kender hun alle de gode genveje til succes i køkkenet, når synet svigter.

Marlene begynder med at danne sig et overblik over ingredienser og fremgangsmåde

I køkkenet bruger Marlene alle sine sanser. Hvis hun er i tvivl, dufter, mærker og smager hun sig frem.

ved at læse opskrifterne grundigt igennem på sit notatapparat. Hun fremhæver, at der også findes mange gode kogebøger på lyd.

Hænder frem for syn

Et af de første råd, Marlene giver kursisterne på madlavningskurserne er, at de skal bruge deres hænder i stedet for deres restsyn.

”Sæt hænderne i alt, for det er nemmere at styre, og så sikrer du, at ingredienserne bliver ligeligt fordelt i stedet for at bruge en grydeske. Det er også vigtigt at blive fortrolig med knive. Der er mange med synshandicap, der er afskrækket fra skarpe knive, så de holder dem langt væk fra fingrene. Det er lige modsat. Det handler om at have kontakt med kniven”, forklarer Marlene Pedersen, der giver sig i kast med frikadellefarsen.

Hun begynder med at pille et løg, som hun hakker fint i en minihakker. Bagefter tilføjer hun salt, som hun ælter ind i farsen. Marlene måler krydderierne op i hænderne i stedet for at putte dem direkte i skålen, så hun ikke risikerer at få hældt for meget op. Hun har afmærket alle sine krydderier med punktskrift, så hun nemt kan kende forskel. Derefter afslører Marlene et smart trick til frikadellefarsen.

”Jeg klapper farsen flad i skålen, så den fylder hele bunden. Dernæst tager jeg en fjerdedel af farsen fra, som jeg lægger ud til siden, så jeg får et hulrum, jeg kan fylde med mel. Med den metode slipper jeg for at afmåle og har styr på det”, fortæller Marlene og slår et æg ud i farsen, som hun blander med peber og det hakkede løg. Til sidst tilsætter hun en smule danskvand,

som giver frikadellerne en luftig konsistens. Det hele røres godt sammen med hænderne, og farsen stilles på køl, indtil frikadellerne skal steges.

Mærk dig frem

Så snart Marlene er færdig med ingredienserne, stiller hun dem på plads igen, og opvask ryger i maskinen, så bordet er ryddeligt, og Marlene har overblik.

”System og orden er helt afgørende for succes i køkkenet, når du mangler synet”, siger Marlene.

Nu er det tid til at lave tærtedejen. Hun blander grahamsmel, hvedemel og salt sammen i en skål og smuldrer smør i melblandingen. Marlene afvejer ingredienser med en talende køkkenvægt, som hele tiden fortæller hende om mængdeforholdet. Hun samler dejen med et æg og lidt vand til en ensartet masse.

”I stedet for at rulle dejen ud, bruger jeg hænderne til at klemme dejen ud i et smurt tærtefad, for det er meget nemmere, når man ikke kan se. Så ved jeg, hvornår dejen passer og kan mærke efter, om alle hullerne er lappet”, forklarer Marlene, som forbager tærtebunden i en varm ovn. Hun bruger Google Home til at tage tid på 15 minutter. Ellers kan man også aktivere tiden på sin iPhone ved hjælp af Siri.

Marlene understreger, at det er helt i orden at snyde og købe en færdiglavet tærtedej, hvis det overskueliggør processen.

”Hellere snyde og komme godt i mål end at miste modet. Det handler om at få gode

Marlene elsker at lave mad og eksperimentere i køkkenet med sin ældste søn.

For at være sikker på at fjerne al jord og snavs fra porrerne, snitter Marlene et kryds i porrerens top.

PORRETÆRTE MED SKINKE

Ingredienser tærtedej:

125 g. hvedemel
125 g. grahamsmel
1 tsk. salt
125 g. smør
1 æg
Evt. lidt koldt vand

Fyld til porretærte:

3 porrer
Evt. lidt ristede svampe, peberfrugt eller andet
125 g. kogt skinke i tern
3 æg
1 dl. mælk
100 g. creme fraiche eller yoghurt naturel
1 tsk. mel
Salt og peber
100 g. reven ost

Sådan gør du

Bland hvedemel og grahamsmel med salt og smuldr smør i melblandingen. Slå ægget ud i melblandingen og saml evt. dejen med vand, hvis den bliver for tør. Tryk dejen ud i en smurt tærteform. Prik huller i dejen med en gaffel og forbag tærtebunden i en 200 grader varm ovn i 15 min. Rens porrerne og evt. andre grøntsager og skær dem i mindre stykker. Tilbered alle grøntsagerne på en pande, så de bliver bløde. Bland æg, mælk, surmælksprodukt samt salt og peber i en skål og fordel fyldet i den forbagte tærtebund, inden du hælder æggemassen over og fordeler den revne ost.

Bag tærten færdig ved 200 grader i cirka 25 minutter, eller til æggemassen er stivnet.

oplevelser i køkkenet, så man får mod på nye retter”, siger Marlene, som forbereder grøntsagerne til tærten.

Steg på tid

Hun skærer roden af porrerne og det øverste af bladene. Bagefter snitter hun et kryds i porrerens top, så det er nemmere at vaske porrerne fri for jord. På den måde er Marlene sikker på, at porrerne er skyllet godt, når hun ikke kan se.

Hun skærer nu porrerne i tynde ringe ved at sætte fingeren helt tæt op ad knivens blad, så hun hele tiden har føling med kniven. Marlene steger porrerne bløde ved svag varme i smør. Bagefter skærer hun champignonerne i kvarte og tilbereder dem på panden sammen med porrerne.

Stopuret indikerer, at tærtebunden er færdig. Marlene iklæder sig derfor et par lange grillhandsker af silikone for at sikre, at hun ikke brænder sig, når hun tager varme genstande ud af ovnen. Marlene anbefaler at bruge grillhandsker i stedet for grydelapper, da det minimerer risikoen for at brænde sig.

Hun pisker æg, mælk, creme fraiche samt salt og peber godt sammen med et piskeris. Marlene kommer nu grøntsagerne i tærten, fordeler skinke og ost på toppen og hælder æggemassen over. Inden tærten stilles i ovnen, fordeler hun fyldet med hænderne, så hun kan mærke, om fyldet er ligeligt fordelt over hele tærten.

Nu skal der steges frikadeller på tid, da det giver sikkerhed og overskud i køkkenet i stedet for hele tiden at vende frikadellerne.

”Jeg starter med at smelte smørret og forme den første frikadelle, som jeg lægger ved pandens håndtag, for så har jeg styr på, hvilken frikadelle jeg skal vende først. Jeg lægger frikadellerne hele vejen rundt i siden og går med uret rundt, så jeg har styr på, hvor de er placeret”, fortæller Marlene, der steger frikadellerne seks minutter på hver side ved middelvarme. ■

ÆGGESALAT

Ingredienser:

4 æg
2 spsk. creme fraiche
2 spsk. mayonnaise
½ - 1 tsk. karrypulver
Salt og peber

Sådan gør du:

Kog æggene i en gryde med kogende vand i 8 minutter og lad dem derefter køle af i koldt vand. Pil og del æggene i små tern med en æggedeler. Rør dressingen sammen af creme fraiche, mayonnaise og karry. Vend de hakkede æg i dressingen og smag til med salt og peber.

FRIKADELLER

Ingredienser:

500 g. hakket kalv og flæsk
1 hakket løg
3 spsk. hvedemel
1 dl. mælk/danskvand
Salt og peber

Sådan gør du:

Pil og hak løget fint. Bland alle ingredienser til en sammenhængende masse. Form frikadellerne og steg dem på en pande med smør ved middelvarme i 6 minutter på hver side.

100-årig Ruth er vild med dans

Ruth elsker at danse, hun tager gerne en svingom hjemme med rollatoren og åbner altid ballet, når der er galla på Fuglsangcenteret

TEKST: CAROLINE LARSEN • FOTO: MICHAEL BO RASMUSSEN

"Tilbage, frem, til siden, samle, til siden. Herren tilbage og damen frem. Til siden, samle, til siden."

Instruktionerne fra danselærer Margit blander sig med de latinamerikanske rytmer, der brager ud af højttalerne i gymnastiksalen i DGI-huset i Aabybro denne tirsdag aften i det spæde forår. Margit står i front for ti blinde og svagsynede, der sammen med deres seende dansepartnere er trukket i danseskoene og vrikker kroppen til musikken.

Dans gør glad

Hver anden tirsdag bevæger blinde og svagsynede sig taktfast henover gulvet i danse som engelsk vals, polka, folkedans og cha-cha-cha. En af dem, der ikke holder sig tilbage fra dansergulvet, selvom hun hverken kan se trinene eller sin dansepartner, er 100-årige Ruth, der næsten er blind. Hun bliver altid i godt humør og fyldt med energi efter hver dansetime. Hun kan slet ikke lade være.

"Det giver mig en stor glæde at danse. Jeg elsker at danse og tager gerne en svingom derhjemme med rollatoren. Når jeg hører musik med rytme, er jeg på dupperne med det samme. Jeg har svært ved at sidde stille", siger Ruth Andersen, der kunne fejre sin 100 års fødselsdag den 17. februar i år. Det blev selvfølgelig fejret på

festlig vis med venner og familie samt en spillemand, der bød op til dans.

Synshandicap ingen hindring

Danseholdet er et nyt initiativ, der er stablet på benene på tværs af Dansk Blindesamfunds lokale kredse i Nordjylland. Det har til formål at skabe danseglyde, motion og sammenhold. Da Ruth så opslaget om dans, var hun slet ikke i tvivl om, at hun skulle danse med. Hun lader nemlig hverken synshandicap eller alder begrænse hende i livets udfoldelser.

"Hver sommer afholder kredsen et arrangement på Fuglsangcentret i Fredericia, hvor den sidste aften er gallaaften. Her plejer det at være mig, der åbner ballet", griner Ruth, der er glad for, at hun får seende assistance af sin ledsager Annie. Tilsammen udgør de et godt makkerpar.

"Annie er mine øjne. Hun synstolker og formidler dansetrinene videre til mig", fortæller Ruth, der har svært ved at huske dansetrinene, men når først de sidder der, glemmer hun dem ikke igen.

Annie har også stor fornøjelse og glæde ved at danse med Ruth. Hver gang, hun er sammen med Ruth, bliver hun inspireret af hendes vilje og gåpåmod.

"Det er altid en stor glæde at være sammen med Ruth. Hun er et livsstykke. Jeg er dybt

Ruth og Annie er et godt makkerpar på dansegulvet og i hverdagen, hvor Annie blandt andet hjælper Ruth med at købe ind.

Når Ruth hører musik med rytme, har hun svært ved at sidde stille, for hun elsker at danse.

Medlemmerne i region Nordjylland har tidligere været til dansearrangementer på Fuglsangcentret, men nu har de fået stablet deres egen danseundervisning på benene hver anden tirsdag i Aabybro.

Danselærer Margit gør sig umage med at fortælle og beskrive, hvordan danseeleverne skal gøre i stedet for kun at vise trinene.

Danselærer Margit har undladt at danse i kæde, når de øver folkedans, da det er svært at finde sin makker igen, når man har et synshandicap.

imponeret over alt det, Ruth kan og formår. Det giver så meget at være sammen med blinde og svagsynede”, siger Annie.

Dansetrin og hyggesnak

For Ruth tæller det sociale samvær også. Hun glæder sig altid til at få en hyggelig snak med de andre dansere. De har et godt sammenhold med plads til grin, hvis de tager fejl af dansetrinene.

”Det bedste ved at gå til dans er at komme ud og møde andre med synshandicap. At få rørt sig, have det sjovt og snakke med de andre i pauserne. Det er vigtigt”, fortæller Ruth, der også er meget engageret i de øvrige arrangementer i den lokale kreds i Dansk Blindesamfund.

”Det nytter ikke, at jeg bare sidder derhjemme, for så bliver jeg deprimeret og gammel før tid. Jeg skal ud og have nogle gode oplevelser”, siger Ruth, der generelt holder sig aktiv med daglige gåture og gymnastik hjemme i stuen. Hun laver også selv mad, selvom hun har under fem procent syn, men hun ved præcis, hvor alting står i køkkenet.

Sæt ord på dansetrinene

Danseholdet får kyndig vejledning af underviser Margit Petersen, der har 42 års erfaring i at undervise børn og voksne i folkedans.

For Margit er det sværeste ved at undervise blinde og svagsynede i dans, at hun ikke kan vise dem, hvordan de skal lave dansetrinene. Det skal beskrives grundigt, og måske er der brug for en hjælpende hånd. Hun gør derfor meget ud af at sætte billeder på trinene og beskrive, hvordan danseeleverne skal gøre det.

”Den største udfordring er, at de ikke kan se,

når jeg viser noget. Jeg er nødt til at henvende mig til andre sanser. Vi er heller ikke bange for at tage fat om benet, hvis det for eksempel skal rykkes. Vi prøver også at parre seende og dansere med synshandicap”, forklarer Margit, som afholder sig fra at lave kæder i folkedans, da det er for svært for blinde og svagsynede at finde deres makker igen.

Det var for eksempel tilfældet, da de dansede Pigernes Fornøjelse, hvor de stod i en stor cirkel og klappede i hænderne med deres makker. Bagefter skulle de tage fat i sidemakkerens hænder og i samlet flok gå ind til midten. Her var der dog brug for seende assistance til at finde hinandens hænder igen.

Glemmer synshandicappet

Danselæreren Margit mener, at dans er med til at få blinde og svagsynede ud af stuerne, skabe nye venskaber og fremme livsglæden.

”Dans spreder glæde og godt humør. Det er umuligt at være sur, når du danser. Derfor går jeg altid glad og opløftet herfra”, siger Margit.

Det er Hanne Grethe Sørensen enig i. Hun har altid holdt meget af dans, og når dansetimen er slut, glæder hun sig allerede til næste gang, de samles til dans igen.

”Jeg elsker dans og kan slet ikke undvære det. Dansegulvet er mit frirum, hvor jeg glemmer mit synshandicap. Det bedste ved danseholdet her er fællesskabet, motionen og dans”, fortæller Hanne.

Ruths opfordring er da også klar, hvis man som synshandicappet godt vil afprøve dans, men ikke helt har modet til springe ud i det.

”Du skal bare gøre det og give det nogle chancer. Kom op og kom ud. Du får smil på læben og vil ikke fortryde det”, siger Ruth. ■

Et kæmpekor bestående af 70 sangere med og uden synshandicap spredte godt humør på Fuglsangcentret med højskolesange.

Seende og synshandicappede fandt melodien sammen

70 sangere med og uden synshandicap delte glæden ved sang på Dansk Blindesamfunds højskoledage

Tove har svært ved at skjule sin begejstring for fællessang.

Fuglsangcentrets gange genlyder af skønne toner fra højskolesangbogen og højlydt latter. Der vippes med fødderne i takt til musikken, mens koret inviterer lytterne med en tur op i "Livstræet", til at drømme sig væk i "Farvernes landskab" og ikke mindst til at nynne med på "Lyse nætter".

For en enkelt dag fik Dansk Blindesamfunds højskolekor vokseværk, da Skærbæk Kor fra Sønderjylland, som korleder Tove Tersbøl dirigerer til fællessang hver torsdag, kom på besøg. Tilsammen dannede de et kæmpekor på omkring 70 sangere, der dykkede ned i den danske sangskat af højskolesange. Både blinde og seende deltog på lige fod, og den eneste forskel var, at nogen læste sangteksterne på punktskrift, nogen på stortift og andre i højskolesangbogen. Samhørighed om glæden ved sang var den samme uanset synet.

En del af noget større

Det er korleder Tove Tersbøl, som sidder bag klaveret og bygger bro mellem sangerne og knytter dem sammen i stærke fællesskaber. Hun er slet ikke i tvivl om, hvad det er, fællessang formår.

"Sang, kor og musik binder mennesker sammen. I mit virke inden for musik i 50 år har jeg oplevet, at folk, der ikke kan tale sammen, kan synge sammen. Vi kan lære hinanden musik qua noder, så lande, vi ikke kan tale med, kan vi få musik fra. Musik kan røre os og bevæge os. Det er et fællessprog, alle kan forstå", forklarer Tove begejstret.

Hun har tidligere været korleder for Fuglsangkoret bestående af blinde og svagsynede sangere, så derfor var det ikke fjernt for hende at lede et kor med både seende og synshandicappede. Hun gjorde ekstra meget ud af at gennemgå teksterne, men ellers er der ingen forskel på at undervise blinde og seende.

Ny i blindeverdenen

Det var derimod en helt ny verden for Inge, Helene og Inge fra Skærbæk koret. De elsker at

Inge, Helene og Inge var imponerede over sangerne med synshandicap.

synge og havde glædet sig til at synge sammen med blinde og svagsynede. De var meget imponerede over dem, der læste teksterne på punktskrift, og at førerhundene kunne være så stille, at de helt glemte, de var der. Men det satte også gang i tankerne.

"Jeg kunne ikke lade være med at spekulere på, hvordan deres hverdag er, hvad de får tiden til at gå med og hvordan de oplever verden", siger Inge Holm, som ikke tænkte nærmere over, at halvdelen af sangerne ikke kunne se, da først de begyndte at synge.

"Sang samler os på kryds og tværs", understreger hun.

For Helene Bruun satte mødet med de blinde og svagsynede sangere tingene i perspektiv.

"Ens problemer virker så små, når vi er her. Til hverdag tager jeg mit syn for givet. Jeg vil nødigt miste synet, for så ville jeg ikke kunne se mine børnebørn, opleve naturen eller læse", siger Helene, der var meget imponeret over, hvordan mennesker med synshandicap kommer omkring uden synet.

Tove glæder sig over den store opbakning til korworkshoppen på Dansk Blindesamfunds årlige højskole. Hun er glad for, at hun fik mulighed for at dele den musik og de sange, som hun synes er vigtige at udbrede.

"Jeg er glad for, at jeg kan samle seende og blinde om en fælles aktivitet på lige vilkår", fortæller hun. ■

3.A blev klogere på livet som blind

Eleverne fra 3.A på Holmeagerskolen lyttede interesseret og stillede masser af gode spørgsmål, da de gæstede Dansk Blindesamfund for at blive klogere på livet med synshandicap

TEKST: CAROLINE LARSEN • FOTO: HENRIK FRYDKJÆR

Hvordan laver du mad? Hvordan går du på wc? Hvordan legede du gemmeleg som barn? Kan du spille computer?

Spørgsmålene var mange, da 3.A fra Holmeagerskolen i Greve havde erstattet skoleskemaet med et besøg i Dansk Blindesamfund, hvor de blev meget klogere på at klare hverdagen uden syn. Eleverne skulle både møde Sofie, der er blind, Lene og hendes førerhund Ronja og prøve kræfter med, hvordan det er at begå sig uden syn.

For 27-årige Sofie Monggaard Christensen, der er forretningsudvalgsmedlem i Dansk Blindesamfund, er det vigtigt at komme fordomme til livs og skabe større forståelse for det at være blind.

"Jeg vil gerne give børnene et indblik i, hvordan det er at leve uden synet og skabe forståelse for de udfordringer og muligheder, som blinde og svagsynede kan opleve i deres hverdag", fortæller Sofie Monggaard Christensen og understreger, at børnene må spørge om alt.

Se min kjole

Marta vil gerne vide, hvordan Sofie laver mad,

når hun ikke kan se. Oscar brænder inde med hele 13 spørgsmål, han har forberedt. Han vil blandt andet gerne vide, hvordan Sofie går på wc, hvordan hun får mad i buffeten, hvordan hun kører bil og hvordan hun tager tøj på.

Sofie forklarer, at det ikke er så anderledes, når hun tager tøj på og spørger, om Oscar kan tage tøj på, når der er mørkt. Det mener han ikke, er noget problem. Sofie medgiver dog, at det kræver, hun ved, hvad hun tager på.

"Jeg ved, hvordan det meste af mit tøj ser ud, for det kan jeg mærke, men hvis jeg er i tvivl, bruger jeg den her", fortæller Sofie og hiver en farvetester op af tasken. Hun tænder apparatet

Førerhunden Ronja hyggede sig gevaldigt med børnene og nød at blive nusset.

og holder den ind mod sin kjole for at demonstrere, hvordan den virker. Kort efter meddeler den ganske rigtigt, at Sofies kjole er mørk grå-brun.

Når øjnene sidder på fingrene

Marta undrer sig over, hvordan Sofie kunne læse lektier. Det vil Sofie gerne vise, for til det formål bruger hun et ganske særligt apparat. Et notat-apparat til punktskrift.

”Når jeg skal læse, bruger jeg den her, der minder om en iPad bare uden skærm, men med prikker, jeg kan mærke. I stedet for at læse med øjnene kører jeg fingrene henover prikkerne,

som danner bogstaver for mig”, siger Sofie til stor benovelse hos børnene.

”Tænk sig at læse Harry Potter med fingrene”, siger Matti.

Generelt er der ingen tvivl om, at Sofies fortælling har gjort indtryk på børnene.

Nedbryder fordomme

”Sofie er sej. Hun kan virkelig meget, selvom hun ikke kan se, men hun har også øvet sig i mange år. Jeg blev særligt overrasket over, at hun kan lave mad, når hun er blind”, fortæller Ida.

Sofie er også meget imponeret over børnenes mange gode spørgsmål.

Med særlige briller, der simulerer forskellige øjensygdomme, fik eleverne for en kort stund lov til at opleve, hvordan det er at færdes med et synshandicap.

"Jeg håber, at børnene vil formidle deres nye viden om blinde og svagsynede videre til deres forældre og venner, næste gang de møder os på gaden", siger Sofie.

Førerhund på arbejde

Lene Fritzbøgger Andersen lagde også vejen forbi 3.A for at fortælle eleverne, hvor vigtig førerhunden Ronja er i hendes hverdag.

"Hvor er Ronja sød", lyder det i klassen, mens Ronja helt upåvirket af de mange børn ligger stille ved Lenes fødder.

Lene forklarer, at lige nu har Ronja seletøj på, fordi hun er på arbejde. Det betyder, at Ronja koncentrerer sig om at lytte til Lene og føre hende trygt omkring.

"Derfor må man ikke snakke til hunden, klappe den eller tage øjenkontakt. Men lige så snart selen tages af, har Ronja fri og opfører sig som en almindelig familiehund", fortæller Lene og forsikrer børnene om, at de nok skal få lov at hilse på Ronja.

Den dygtige firbenede hjælper

Lene spørger eleverne, om de allerede ved noget om førerhunde. Oscar ved, at førerhunde hjælper blinde, mens Anton fortæller, at førerhunde er meget trænede.

"Det er rigtigt. Førerhunde kan faktisk 34 kommandoer. Det er mange. Ronja er for eksempel god til at finde trapper, døre, fodgængerfelter og en ledig plads i bus eller tog", forklarer Lene, der har haft førerhunde i 32 år.

"Det er ret vildt, at man kan lære en hund så meget", siger en af drengene.

Til sidst bliver Ronja sluppet fri, så hun kan hilse på eleverne til stor fornøjelse for både to- og firbenede. Der blev uddelt masser af klap og kram. Det var næsten en helt anden hund, for uden seletøjet løb Ronja begejstret fra det ene barn til det andet og nød opmærksomheden. ■

Eleverne var meget imponerede over, at Sofie kan læse med fingrene.

Vuf!

Vi har brug for din hjælp...

SMS
teksten
GAVE til 1416
og støt med
150 kr.

Støt

Vi mangler hvalpe!
Støt nyt avlsprogram. Med
din gave kan vi opdrætte
hvalpe nok. Din støtte sikrer,
at blinde stadig kan få
førerhund.

GÅTUR MELLEM ANEMONERNE

Nyd en gåtur mellem hvide anemoner, der er den mest velkendte forårsbebuder. De lyser hele skovbunden op, når de skyder frem. De fine hvide eller gule blomster vokser oftest i bøgeskove og har travlt med at springe ud, inden bøgens blade kommer og skygger for solen senere på foråret. Anemoner blomstrer typisk fra april til maj.

TEKST: CAROLINE LARSEN • FOTO: UNSPLASH.COM

Kom maj, du søde milde

Foråret er forløsende – solens stråler bliver lunere, naturen vågner og nyt liv pibler frem – her får du friske forårstips til den forførende årstid

NYD SOLSTRÅLERNE

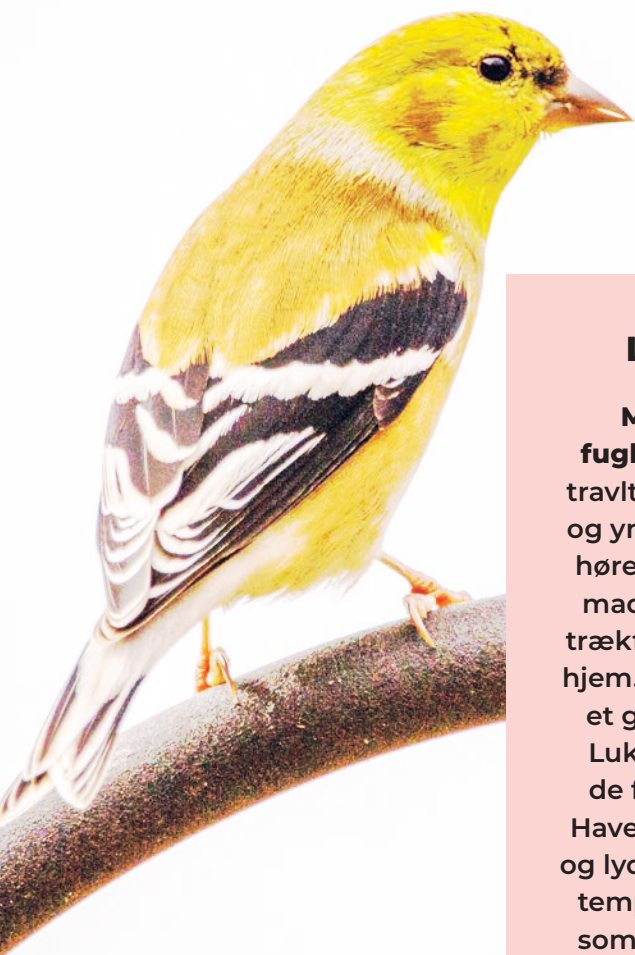
Det er godt for krop og sjæl at opholde sig i naturligt lys.

Tag derfor din kaffe eller frokost med ud og nyd den i den friske luft. Find en lækrog og mærk solen genoplade den vintertrætte krop. Husk at bruge solcreme, for vores hud er lysere om foråret og derfor mere udsat.

NATUREN ER FOR ALLE

I Aarhus har de for nylig indviet to nye Anemoneruter, der skal give kørestolsbrugere, svagsynede og andre med handicap bedre mulighed for at komme trygt rundt om Egå Engsø og i Riis Skov. Konceptet ved Anemoneruterne er, at det er flade ruter med brede stier, stabilt underlag, ledelinjer og god adgang til de vigtigste faciliteter. Det er eksisterende ruter, hvor tilgængeligheden er opgraderet. På Sjælland er det også muligt at nyde naturen på en handicapvenlig rute ved Esrum Kloster & Møllegård. Stien er grusbelagt, og undervejs på ruten finder du en række infotavler med taktil tekst og taktile illustrationer for mennesker med synshandicap.

LYT TIL NATUREN

Maj byder på masser af fuglekvidder, når fuglene har travlt med at tiltrække en mage og yngle. Snart kan man overalt høre fugleunger, der piper på mad. Foråret betyder også, at trækfuglene begynder at vende hjem. Tag på tur i skoven og find et godt sted at ligge og lytte. Luk øjnene og læg mærke til de forskellige fuglestemmer. Havesangeren ankommer i maj og lyder som en solsort i dobbelt tempo, og skovsangeren lyder som en snurrende mønt på en bordplade.

BØGEN STÅR PÅ SPRING

Bøgen springer ud med sine lysegrønne blade omkring midten af april. Bøgen springer ud cirka en uge tidligere, end den gjorde for 40 år siden. Det skyldes varmere vejr og flere solskinstimer i marts og april end før i tiden. Find bøgetræer, der lige er sprunget ud, og smag på de nyudsprungne bøgeblade, der er saftige og smager mildt, friskt og syrligt. Bøgen er officielt sprunget ud, når de første grønne blade er så store, at de kan dække en to-krone. Det er en gratis fornøjelse for store og små at smage på bøgen og en hyggelig familiekonkurrence at måle bøgeblade efter to-kroner.

SMAGEN AF SOMMER

Hyliden er en af de første buske, der springer ud om foråret, men det er dog først i juni, at hyldeblomsterne springer ud i store, hvidgule skærme, som dufter sødligt. Når det sker, er det bare med at komme ud at plukke en masse blomster, der kan laves til hjemmelavet saft. Hyldeblomst høstes bedst, lige inden blomsterne springer ud.

Du skal bruge:

20 store hyldeblomstskærme
2 citroner i tynde skiver
1 l. vand
1 kg. lys farin
2 tsk. citronsyre

Klip blomsterne af stilkene og kom dem i en skål. Skær citronerne i skiver og kom dem i en gryde sammen med sukker og vand. Varm vand og sukker op lige til kogepunktet, tilsæt citronsyre og hæld det over hyldeblomsterne. Lad saften trække et køligt sted i tre døgn, inden du sigter blandingen gennem et rent viskestykke og hælder saften på rengjorte flasker.

KOM UKRUDTET TIL LIVS

Det er nu, du skal sætte ind over for ukrudt i haven, så det ikke overtager magten. Maj er nemlig højsæson for mælkebøtter og ukrudt, så derfor skal du nu stikke mælkebøtterne op, så du får en flot og velholdt græsplæne. Brug de spæde blade af mælkebøtte og skvalderkål i en salat eller til en suppe. Det er både billigt og bæredygtigt.

DET BETYDER MAJ

Maj måned menes at have fået sit navn efter den romerske gudinde Maja, der værnede om naturens fremgang og vækst. I gamle dage blev maj også kaldt for blomstermåned.

SE DET GRO

Sidst i maj kan du udplante blomster i bede, pletter og altankasser. Det er også nu, du for alvor skal i gang med køkkenhaven, så du kan høste smagfulde afgrøder sommeren lang. Du kan så radiser, ærter, gulerødder, salat og spinat. I slutningen af maj har temperaturen også sneget sig så højt op og er fri for nattefrost, at du kan plante tomater, peberfrugt, chili og agurk i drivhuset.

Få vores nyhedsbrev og **vind** en hyggestund

Tilmeld dig Dansk Blindesamfunds nyhedsbrev og deltag i konkurrencen om **lækker kaffe og chokolade**

DET FÅR DU I NYHEDSBREVET:

Information om vores arbejde, og hvordan vi bruger din støtte

Viden om førerhunde

Nyheder om forskning på øjenområdet

Invitationer til konkurrencer og quizzer, hvor du kan vinde flotte præmier

SÅDAN TILMELDER DU DIG:

Gå ind på blind.dk/nyhedsmail og registrer din mailadresse. Du deltager automatisk i konkurrencen og får direkte besked, hvis du vinder præmien.

Jens, Siri og Anne Sofie var glade for at opleve kulturen og samfundet i Rwanda på tæt hold og blive klogere på Dansk Blindesamfunds partnerskab i Rwanda.

Jens faldt i snak med en gruppe børn, der var meget betagede af hans lyse hud.

Forskelle og fællesstræk på rejse til Rwanda

Tre danskere med synshandicap tog på rejse til Rwanda for at møde rwandere med synshandicap, men de mødte også sig selv og fik nyt syn på egen situation

TEKST: CAROLINE LARSEN FOTO: PRIVAT

På de 9.000 kilometer fra Danmark til Rwanda ændrer verden sig naturligvis, og livet på det afrikanske kontinent ser anderledes ud end på det europæiske. Når det er sagt, så er der alligevel noget, mennesker med synshandicap har til fælles, uanset antallet af kilometer, og endnu mere, de kan lære af hinanden. Det fandt Jens, Siri og Anne Sofie ud af, da de som medlemmer i Dansk Blindesamfund tog på en rejse til Rwanda for at møde mennesker med synshandicap og se nærmere på det samarbejde, Dansk Blindesamfund har med søsterorganisationen i Rwanda. Rejsen blev også et personligt indblik i egne forhold målt op imod, hvad det vil sige at leve med et synshandicap i Rwanda.

”Det var en form for erfaringsudveksling i forhold til at leve med et synshandicap i et andet land end Danmark. Sammenholde, hvordan vi hver især gør det i praksis – både privat, lokalt og i blindeorganisationen”, siger 38-årige Siri Høyer Pedersen og suppleres af 32-årige Anne Sofie Jensen:

”Vi håbede på at blive klogere på forskelle og ligheder i vores udfordringer og måder at leve på, og hvordan vi kan lære af hinanden. Man har tit et indtryk af, at det er os fra Danmark, som skal lære folk i udviklingslande, hvordan de skal gøre det. Men vi er i den grad også blevet inspireret af den måde, de har arbejdet på at få politikere i tale og lave lokalt arbejde i Rwanda”, fortæller Anne Sofie.

Chef i eget liv

Blindeorganisationen i Rwanda blev stiftet kort efter folkedrabet i Rwanda i 1994, hvor antallet af mennesker med synshandicap voksede markant. Dansk Blindesamfunds partnerskab med den rwandiske blindeorganisation er et af foreningens ældste samarbejder. I over 25 år har de to foreninger samarbejdet om at forbedre adgang til uddannelse for børn med synshandicap og fremme medlemmers sociale og økonomiske vilkår. Dansk Blindesamfund har også støttet Masaka Resource Centre for The Blind, som hvert år hjælper 50-60 blinde og svagsynede til et mere selvstændigt liv.

Jens, Siri og Anne Sofie besøgte da også rehabiliteringscentret Masaka for ved selvsyn at

opleve, hvilken forskel centret har gjort for mennesker med synshandicap i Rwanda.

”På rehabiliteringscentret Masaka kan blinde og svagsynede komme på kursus i et halvt år, hvor de lærer at vaske tøj, tænde bål, gøre rent, passe dyr og dyrke grøntsager. Alle aktiviteter gør kursisterne mere selvhjulpne, så de nemmere kan bidrage hjemme i familien, men også i forhold til at lære et håndværk, så de på sigt kan blive selvforsørgende. Jeg var meget imponeret over, hvordan de kunne hugge brænde uden at komme til skade og få tændt bål under store stålgryder. Det var meget interessant”, forklarer 80-årige Jens Hviid.

For Siri var det særligt oplevelsen af, hvordan synshandicappede rwandere havde fokus på at skulle bidrage til familien, der satte spor.

”Jeg bemærkede, at vi her i Danmark har et stort fokus på at blive mere selvhjulpne og bidrage til samfundet, mens de har mere fokus på at bidrage til familien. De kredsede meget om ikke at være en belastning for familien, men derimod en ressource”, fortæller Siri.

Fokus på fordomme

Fordomme og forkerte antagelser om, hvad man kan som synshandicappet, står nærmest i kø i Rwanda. Få har indsigt i livet med synshandicap, og hvad blinde og svagsynede faktisk kan opnå med en smule hjælp og støtte.

”I Danmark kæmper vi også for at overbevise andre om, at mennesker med synshandicap kan rigtig meget, men det er på et helt andet niveau end i Rwanda. Her bliver blinde og svagsynede nærmest gemt væk eller placeret i et hjørne, fordi familiemedlemmer er uvidende om deres evner”, siger Siri.

Dette nærmest umenneskelige aspekt ved livet med synshandicap i Rwanda er også et fokusområde på rehabiliteringscentret Masaka. Her arbejder man med at genvinde selvværd og selvrespekt og ikke mindst at udvikle troen på egne evner.

”Lederen af centret fortalte, at det første, de har fokus på, er at give kursisterne selvværd og troen på dem selv tilbage. Du kan noget! Vi kan bruge dig! Du gør nytte! De får et helt andet syn på, at de er noget værd i det fællesskab og kan bidrage. Det var inspirerende at opleve”, for-

På rehabiliteringscentret Masaka fik Jens, Siri og Anne Sofie indblik i, hvilken forskel et rehabiliteringskursus på seks måneder gør for rwandere med synshandicap.

tæller Anne Sofie, der også blev rørt af at høre lederen af rehabiliteringscentret, Jean Maries, historie om, hvordan han blev blind under folkemordet i Rwanda.

"Vi sad alle i tårevædet tavshed, da vi fik en førstehandsberetning af, hvordan det havde været under folkemordet", siger Anne Sofie.

Livet er en gave

Jean Marie mistede brutalt synet, efter han blev hugget i hovedet med en machete og lå to døgn i en massegrav med de andre døde, inden han blev reddet i sikkerhed.

"Det er meget tankevækkende, men også bekræftende at se, hvad det er muligt at rejse sig fra. Det er samtidig så inspirerende at opleve en mand, der synes, det er en gave at være i live, og at det ikke kun skal komme ham selv til gode, at han overlevede, men at han kan bruge sin historie og sin erfaring i arbejdet med at bygge andre mennesker med synshandicap op", fortæller Anne Sofie, der bakkedes op af Siri:

"Det har vi snakket om flere gange; at det er imponerende, hvordan mennesker trods alle odds formår at rejse sig og finde styrken til at leve videre. Det var en bekræftende tur i forhold til at tage skeen i egen hånd og selv tage initiativ og ansvar for eget liv", forklarer Siri, der også

var imponeret over medarbejdernes engagement i organisationen.

"Det er en gruppe ildsjæle, der kæmper for bedre rettigheder til blinde og svagsynede", fastslår Siri.

Tænker lokalsamfundet ind

De tre danske rejsende var også inspireret af, hvordan blindeorganisationen i Rwanda har formået at få politikere i tale og inddrage lokalsamfundene i deres aktiviteter. Noget, de tager med hjem til arbejdet i Dansk Blindesamfund.

"I Danmark er aktiviteterne i de lokale kredse ofte båret af sociale arrangementer, kun henvendt til medlemmer af kredsen. I Rwanda er de gode til at tænke lokalsamfundet ind i alt, hvad de gør. De havde for eksempel fælles køkkenhaver, som medlemmerne passede med deres naboer. Det er også med til at nedbryde fordomme og gøre borgerne klogere på mennesker med synshandicap, og hvad vi formår", siger Jens.

Siden hjemkomsten har de tre rejsende fortsat turen – dog kun rundt i det danske, hvor flere kredse i Dansk Blindesamfund har haft besøg og fået en levende rejseberetning om livet med synshandicap i Rwanda. ■

